

Milan Levar – čovjek koji nije želio šutjeti

Okupili smo se na dan kada se navršava 25 godina od ubojstva Milana Levara kako bi položili cvijeće u njegov spomen, u dogovoru s gospođom Vesnom Levar i gospodinom Leonom Levarom.

Milan Levar bio je svjestan što radi. Svjedočio je o ubojstvima civila srpske i hrvatske nacionalnosti kao i ratnih zarobljenika u gospićkom kraju. Progovorio je i probio zavjet šutnje. Milan Levar bio je običan čovjek, hrvatski branitelj, ali je nepogrešivo osjećao što je u životu ispravno sa stajališta pojedinca, njegove obitelji i cijeloga društva. Sve od dana ubojstva Vesna Levar slušala je obećanja državnih vlasti o završetku zataškane i bojkotirane istrage o Milanovu ubojstvu. Komemoracija je prilika za razmišljanje o našem doprinosu boljem društvu, kakvo je zamišljao Milan Levar.

Za Milana Levara čast je bila na prvom mjestu. Kao častan čovjek te se jeseni 1991. pridružio oružanim postrojbama kako bi dao svoj doprinos obrani Gospića i sela oko njega. Postao je zapovjednik izvidničkog voda Hrvatske vojske. Te jeseni zaredali su se zločini nad Hrvatima u Saborskom, Širokoj Kuli i drugim mjestima, koje nisu uspjeli obraniti. Ali Milan Levar je skupa s suborcima branio i obranio svoj grad Gospić. Kad su zatražili od njega sudjelovanje u odvođenjima Srba, bez istrage i suđenja, rekao je ne. Kasnije je odlučio progovoriti o tim ubojstvima. Razgovarao je s istražiteljima jer je smatrao da se jedino procesuiranjem zločina može priznati patnja. Mnogi su mu tada okrenuli leđa, ali to ga nije pokolebalo. Kad je u njegovoj radionici odjeknula bomba, njegov sin Leon je bio udaljen samo nekoliko metara. Vlasti ga nisu zaštitile niti su dovele istragu do sudskog epiloga.

Njegova vjernost istini nam je inspiracija. Rijetki su imali moralni integritet i hrabrost i probili zavjeru šutnje. Puno češće svjedočimo kako se optužnice za zločine nad civilima ne podižu jer pripadnici postrojbi iz čijih redova su bili počinitelji ne progovaraju. Pet godina nakon ubojstva Milana Levara, o zločinima nad srpskim civilima u Osijeku progovorio je Krunoslav Fehir. Nadamo se da nije posljednji koji je prekinuo zavjet šutnje, jer svima trebaju činjenice o zločinima, kao najbolji lijek za traumu i temelj održivog mira.

Divimo se hrabrosti Vesne i Leona Levara koji nisu napustili ni svoj grad, ni Liku, ni svoju zemlju i svojim primjerom nastavili poticati sve nas na nastavak borbe za pravdu.

Uvijek ćemo se pitati bi li danas bio s nama, da je istraga i kasnije suđenje za zločine u Gospiću i Lipovoj Glavici kojima je svjedočio, započela ranije.

Danas se sjećamo njegove prerane smrti i slavimo njegov život. Borba za demokraciju i slobodu za sve građane i građanke Hrvatske dio je njegovog nasljeđa.

Neka mu je vječna slava i hvala.

Vesna Teršelič